

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1977	Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Σάββατο 12 Νοεμβρίου 2016	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ἵπερασιπιστῆς τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως

Τί νὰ ποῦμε, ἀγαπητοί μου, γιὰ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Ἐλεήμονα πατριάρχη Ἀλεξανδρείας (609-620 μ.Χ.) τὸν προστάτη τῶν φτωχῶν, ποῦ ἐορτάζουμε τὴ μνήμη του; Θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας σὲ μία πλευρὰ - **μία πτυχή τῆς ζωῆς του**, τὴν ὁποία συνήθως παραθεωροῦμε.

Ὁ ἅγιος εἶνε γνωστὸς κυρίως ὡς **ἅγιος τῆς ἀγάπης**· ἔδινε τὰ πάντα γιὰ τὸ λαό του καὶ δὲν κρατοῦσε τίποτα γιὰ τὸν ἑαυτό του· δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῆ ὅταν σκεπτόταν ὅτι μέσα στὴν πόλι τῆς Ἀλεξανδρείας ὑπάρχουν γυμνοί, πεινασμένοι, ἄρρωστοι, ἄνθρωποι ποῦ ἔχουν ἀνάγκη τῆ βοήθειά του. Ἄλλ' ὅπως ὑπῆρξε κῆρυξ τῆς ἀγάπης, ἔτσι ὑπῆρξε καὶ **κῆρυξ τῆς πίστεως**. Δὲν ἔμοιαζε μὲ κάτι σημερινούς μοντέρνους θεολόγους καὶ ἐπισκόπους καὶ πατριάρχες ποῦ σοῦ λένε· Ἀγάπη νὰ ἔχουμε· φράγκοι, προτεστάντες, ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ὅλοι ἀγάπη νὰ ἔχουμε. Τί μᾶς ἐνδιαφέρει γιὰ τὰ δόγματα, γιὰ τὶς διαφορὲς ποῦ ὑπάρχουν; Ὅλοι νὰ ἐνωθοῦμε, νὰ γίνουμε μία ποίμνη...

Ἄλλὰ ἡ ἀγάπη αὐτὴ εἶνε ψεύτικη. Ἀγάπη ἢ ὁποία ἀγνοεῖ τὰ δόγματα καὶ τὶς ἱερὲς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀγνοεῖ τὸ θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὸ *Πιστεύω*, τὸ ὁποῖο γράφτηκε μὲ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων, ἢ ἀγάπη αὐτὴ ποῦ ἀγνοεῖ τὴν Ὁρθοδοξία εἶνε **ἀγάπη κίβδηλη**, ψεύτικη, σατανική.

Ἡ ἀγάπη ἢ **ἀληθινὴ** ἐπιβάλλει πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ τιμοῦμε τὸ Θεό. Ἡ ἀγάπη ἢ **χριστιανικὴ** δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἀκοῦμε ἀπαθῶς νὰ βλασφημῆται τὸ ἅγιο καὶ ὑπεράγιο ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ ὄνομα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὸ ὄνομα τῶν ἁγίων τῆς πίστεώς μας. Ἡ ἀγάπη ἢ **ὀρθόδοξη** δὲν συγχωρεῖ νὰ ἀγνοοῦμε τὸ περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας καὶ νὰ ἀνεχώμαστε νὰ προσβάλλωνται τὰ δόγματα τῶν ἁγίων Συνόδων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων, ποῦ ἦταν ἕνας τετράγωνος Χριστιανός, μία ἀκεραία ὀρ-

θόδοξη προσωπικότης, δὲν περιοριζόταν νὰ κηρύττει τὴν ἀγάπη. Μόνη της ἢ ἀγάπη δὲν ἀρκεῖ. Γιατὶ ἀγάπη κηρύττουν καὶ οἱ χιλιασταί, καὶ οἱ βουδδισταί, καὶ οἱ μωαμεθανοὶ τοῦ Κορανίου, καὶ οἱ μασόνοι, καὶ ὅλοι· καὶ οἱ ληστὰι ἀκόμη ἀγάπη ἔχουν μεταξύ τους, ἀλλὰ ἐκεῖ δὲν πρόκειται περὶ ἀληθινῆς ἀγάπης. Εἶπαμε· ἡ ἀγάπη ἔχει ἀξία, ἐφ' ὅσον εἶνε συνδεδεμένη ἀρρήκτως μὲ τὴν πίστι· ὅπου εἶνε ἡ πίστις, ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ὄντως χριστιανικὴ ἀγάπη.

Κῆρυξ λοιπὸν τῆς πίστεως ἦταν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων. Καὶ **ἔπραξε πολλὰ ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως**. Τί ἔπραξε;

● Στὴν ἐποχὴ του ἡ Ἀλεξανδρεία εἶχε πλημμυρίσει ἀπὸ αἰρετικούς· προτοῦ νὰ γίνῃ ἐπίσκοπος ὁ ἅγιος Ἰωάννης οἱ αἰρετικοὶ εἶχαν αὐξηθῆ σὰν τοὺς ἀρουραίους καὶ τὶς ἀκρίδες τῆς Ἀποκαλύψεως (βλ. 9,3,7) καὶ εἶχαν ξηράνει κάθε χριστιανικὴ ἱκμάδα. Ἦταν τόσο πολλοί, ὥστε ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴ μεγάλη πόλι στὴν Ὁρθοδοξία εἶχαν μείνει μόνο ἐπτὰ ἐκκλησίες· ὅλες οἱ ἄλλες ἦταν στὰ χέρια τῶν αἰρετικῶν. **Ἐπτὰ λοιπὸν ἐκκλησίες παρέλαβε ὁ ἅγιος Ἰωάννης**. Καὶ δὲν ἀδιαφόρησε. Δὲν εἶπε, Καλοὶ εἶνε κι αὐτοί, ἄς ἔχουμε μαζί τους συνεργασία, ὅπως λένε τώρα, ἀλλὰ κήρυξε ἰσχυρὰ ἐναντίον τῆς αἰρέσεως, στηλίτευσε τὴν πλάνη, καὶ μέσα σὲ ἕνα - δύο χρόνια τὸ κακὸ περιορίστηκε τόσο, ὥστε οἱ ὀρθόδοξοι νὰ ἔχουν ἑβδομήντα ἐκκλησίες· ἀπὸ ἐπτὰ **τίς ἔκανε ἑβδομήντα!**

● Τί ἄλλο ἔκανε. Στὰ προηγούμενα χρόνια εἶχε παρουσιαστῆ ἕνας σπουδαγμένος θεολόγος καὶ πατριάρχης Ἀντιοχείας ποῦ λεγόταν **Πέτρος ὁ Κναφεύς** (465-475 μ.Χ.). Αὐτὸς στὴν θεία λειτουργία -ποῦ ὅπως γνωρίζουμε τελεῖται σύμφωνα μὲ τὸ τυπικὸ καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κἀνῃ ὁ καθένας ὅ,τι θέλει-, μέσα στὸν τρισάγιο ὕμνο, ἐκεῖ ποῦ λέμε «Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος», αὐτὸς προσέθεσε τὴ φράσι «ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς». Τὴν προσθήκη αὐτὴ, «ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς», δὲν τὴν δέχτηκε ὁ ἅγιος Ἰωάν-

νης ὁ Ἐλεήμων. Γιατί; Διότι τὸ νόημά της εἶνε αἰρετικό. Γιατί εἶνε αἰρετικό; Διότι ἔτσι παραδεχόμαστε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε παθητὸς καὶ ὡς Θεός. Ὁ Χριστὸς ὅμως ὑπέμεινε τὰ πάθη τὰ φρικτὰ μόνο ὡς ἄνθρωπος, μόνο ἡ σάρκα του σταυρώθηκε· ὡς Θεὸς δὲν εἶνε παθητὸς, «*ἡ θεότης ἀπαθὴς διέμεινε*» (καν. Μ. Σαβ. ῥθ. στ'). Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ σταυρώσῃ - νὰ καρφώσῃ στὸ σταυρὸ τὸν Θεό· ὁ Θεὸς εἶνε ἄυλος, ἀναλλοίωτος, ἄφθαρτος. Ὅπως λοιπὸν τὸ ἔλεγε ὁ Πέτρος ὁ Κναφεύς, «*ἅγιος ἀθάνατος ὁ σταυρωθεὶς*», κήρυττε αἴρεσι. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἤλεγξε κατ' ἐπανάληψιν αὐτὴ τὴν πλάνη καὶ τὴν καταδίκασε. Ἔμεινε πάνω ἀπὸ συναισθηματικότητες μιᾶς ψευδοῦς ἀγάπης καὶ φύλαξε τὴν Ὁρθόδοξο πίστι.

● Καὶ μόνο αὐτό; Γνώριζε ἀκόμα πολὺ καλὰ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων ὅτι τὴν Ἐκκλησίαν τὴ βλάπτουν μὲν οἱ αἰρετικοί, ἀλλὰ παραπάνω ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς τὴ βλάπτουν – ποιοί; **οἱ κακοὶ ποιμένες** μὲ τὰ σκάνδαλά τους. Ὅσο μπορεῖ νὰ βλάψῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἕνας κακὸς ποιμένας, ἕνας φαῦλος καὶ διεφθαρμένος κληρικὸς καὶ μάλιστα ἐπίσκοπος, δὲν μπορεῖ νὰ τὴ βλάψῃ ὁ αἰρετικός. Ἐὰν σήμερα οἱ αἰρετικοὶ ἔχουν αὐξηθῆ, μιὰ αἰτία εἶνε οἱ κακοὶ ποιμένες. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης λοιπὸν κατάλαβε ὅτι στὴν Ἐκκλησίαν πρέπει νὰ ὑπάρχη **κάθαρσις** ἀπὸ στοιχεῖα φαῦλα καὶ διεφθαρμένα. Γι' αὐτὸ ὑποχρέωσε μέσα σὲ μιὰ νύχτα νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Ἀλεξάνδρεια σκανδαλοποιοὶ ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι κληρικοί.

● Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο ἔκανε· πρόσεχε πολὺ στὶς **χειροτονίες**. Δὲν ἔβαζε τὰ χέρια του ἐπάνω στὸν καθένα· δὲν χειροτονοῦσε διάκους, παπᾶδες καὶ δεσποτάδες ἀβασάνιστα. Ἐξέταζε προηγουμένως τὴ ζωὴ τοῦ ὑποψηφίου ἀπὸ τότε ποὺ γεννήθηκε, ποὺ πῆγε τί ἔκανε τί ἔπραξε. Καὶ ἂν μὲν τὸν εὕρισκε ἄξιο, τὸν χειροτονοῦσε· ἂν ὅμως δὲν ἦταν ἄξιος, τότε κι ὁ βασιλιάς ὁ ἴδιος νὰ τὸ ζητοῦσε δὲν τὸν χειροτονοῦσε. Δὲν ἦταν σὰν μερικοὺς σημερινούς ἐπισκόπους, ποὺ μὲ τὸ μπιλιέτο τοῦ τάδε βουλευτῆ κάνουν κάποιον διᾶκο, μὲ τὸ μπιλιέτο κάποιου στρατηγοῦ ἢ ναυάρχου κάνουν κάποιον ἀρχιμανδριτῆ ἢ μὲ τὸ μπιλιέτο τοῦ πρωθυπουργοῦ κάνουν κάποιον δεσπότη. Στὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Ἐλεήμονα συνέβη πράγματι νὰ στείλῃ ἐπιστολὴ ὁ αὐτοκράτορας καὶ τοῦ ζητοῦσε νὰ κἀν ἐπίσκοπο κάποιον μοναχό. Τί τοῦ ἀπήντησε ὁ ἅγιος Ἰωάννης· Θὰ ἐξετάσω· ἐσὺ βασιλεύεις στὰ ἀνάκτορα, ἐγὼ ἔχω εὐθύνη στὴν Ἐκκλησίαν. Θὰ ἐξετάσω, καὶ ἂν εἶνε ἄξιος νὰ γίνῃ θὰ γίνῃ, διαφορετικὰ ὄχι. Ἐξέτασε πράγματι, εἶδε ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ πρό-

σωπο ἀνάξιο, χαμηλῆς ὑποστάθμης, καὶ ἀπαντᾷ στὸν αὐτοκράτορα· Δὲν γίνεται· τὰ χέρια νὰ μοῦ κόβῃς, ἐγὼ αὐτὸν δὲν τὸν χειροτονῶ. Πιστὸς στὴν θεῖα παραγγελία «*Χεῖρας ταχέως μηδενί ἐπιτίθει*» (Α' Τιμ. 5,22), δὲν ἐπέτρεπε νὰ μποῦν στὴν Ἐκκλησίαν ἀνάξιοι κληρικοί.

* * *

Ἰδοῦ, ἀγαπητοί μου, τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος· αὐτὰ ἔπραξε ὑπερασπιζόμενος τὴν Ὁρθόδοξο πίστι. Ἐπαναλαμβάνω· βρῆκε ἑπτὰ ἐκκλησίες καὶ τίς ἔκανε ἐβδομήντα, πολέμησε τὸν αἰρετικὸ Πέτρο τὸν Κναφέα, πῆρε κόσκινο καὶ καθάρισε τὴν ἐκκλησία του ἀπὸ φαύλους, καὶ τέλος δὲν χειροτόνησε ἀναξίους. Τέτοιου ἁγίου ἀνδρὸς τὴ μνήμη ἐορτάζουμε. **Ἐμεῖς τί ἔχουμε νὰ κάνουμε;**

Πρῶτον **νὰ εὐχαριστήσουμε τὸ Θεὸ** διότι σὲ κάθε ἐποχὴ ἀναδεικνύει στὴν Ἐκκλησίαν του τέτοιους φωστῆρες, σκευὴ ἐκλεκτά, κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς, γιὰ νὰ στηρίζουν τὴν Ὁρθόδοξο πίστι.

Ἔπειτα **ἄς παρακαλέσουμε τὸ Θεὸ** μετὰ δακρύων, στὴν ἐποχὴ αὐτὴ ποὺ ζοῦμε, ποὺ καὶ οἱ κληρικοὶ ἐξέκλιναν ἀπὸ τὸν προορισμὸ τους καὶ λείπουν ἀκέραιοι ἐργάτες τοῦ εὐαγγελίου, ἀπὸ τὴ νέα γενεὰ νὰ βγοῦν παιδιὰ καὶ νέοι ποὺ θὰ κοσμήσουν τὰ ἤθη, θὰ γίνουν κληρικοί, καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ἔθνος μας θὰ δοῦν πάλι δόξα· μέσα στὴν Ἐκκλησίαν μας νὰ παρουσιαστοῦν νέοι ἅγιοι Ἐλεήμονες, νέοι Χρυσόστομοι, νέοι Βασίλειοι, νέοι Γρηγόριοι.

Ἀλλὰ καὶ ἕνα ἄλλο ἀκόμη καθῆκον ἔχουμε· **νὰ μιμηθοῦμε τὴν πίστι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου**. Ἀγωνίστηκε αὐτὸς ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ καταδίκασε τὸν Πέτρο τὸν Κναφέα αὐτὸς ποὺ εἶχε τέτοια ἀγάπη; Ἔ, κάτι παρόμοιο ἐπιβάλλεται καὶ σ' ἐμᾶς. Στὰ χρόνια μας, ὄχι Πέτρος Κναφεύς ἀλλὰ κάτι χειρότερο ἀπειλεῖ τὴν παιδείαν μας· ἄνθρωποι ἄπιστοι, ἄθεοι καὶ ὀρθολογισταὶ ὀρίζουν τὴ διαπαιδαγώγησι τῆς νέας γενεᾶς. Ἄν ὑπῆρχε σήμερα Ἐκκλησία ζωντανή, ἔπρεπε ἡ Ἱεραρχία νὰ τοὺς καλέσῃ σὲ ἀπολογία καὶ νὰ τοὺς πῆ· Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ κάνατε; σᾶς ἀφορίζω, καὶ νὰ τελειώσῃ ἡ ἱστορία.

Ἀλλὰ ζῆ Κύριος ὁ Θεός. Ἡ Ὁρθοδοξία δὲν θὰ πέσῃ. Δώδεκα ἦταν οἱ ἀπόστολοι καὶ ἀναποδογύρισαν τὸν κόσμον. Ἐνας ἦταν ὁ ἅγιος Ἰωάννης καὶ ἄλλαξε τὴν κοινωνία τῆς Ἀλεξανδρείας. Κ' ἐμεῖς λοιπὸν **νὰ ἀγωνιστοῦμε**.

Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἄς εὐλογῆ καὶ ἄς ἀγιάζῃ πάντας ἡμᾶς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**